

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

17 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Iuliana Oprea

Judecătorii:

Sveatoslav Moldovan, Maria Ghervas

judecând recursul declarat de SA „Orlact”, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a BC „MoldovaAgroindbank” SA împotriva SRL „Orlact Grup” și SA „Orlact” cu privire la exercitarea dreptului la ipotecă,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2014, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a stabilit apelanților termen pentru lichidarea neajunsurilor,

C O N S T A T Ă :

La 04.09.2013, reclamantul BC „MoldovaAgroindbank” SA s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Orlact Grup” și SA „Orlact” cu privire la exercitarea dreptului la ipotecă.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 18.04.2014, acțiunea reclamantului a fost respinsă.

La 13.05.2014, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, apelanții SRL „Orlact Grup” și SA „Orlact” au declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu respingerea acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2014, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de apelanții SRL „Orlact Grup” și SA „Orlact”, comunicându-li-se despre necesitatea depunerii apelului motivat și bonului de achitare a taxei de stat în mărime de 375001ei, acordându-li-se pentru aceasta un termen de până la 29.10.2014. S-a comunicat părților că cauza se numește spre examinare pentru data de 11.11.2014, ora 11.00, ședință la care, în caz de depunere în termen a apelului motivat și bonului de achitare a taxei de stat în mărime 37500 lei, va fi examinată cauza în ordine de apel. În caz că apelantul nu va înlătura neajunsurile indicate în încheierea dată, se va soluționa chestiunea restituirii cererii de apel. S-a explicat apelanților că, dacă ei nu vor lichida neajunsurile menționate și nu vor prezenta cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La adoptarea soluției, instanța de apel a aplicat prevederile art. 84, art. 364, art. 365 și art. 368 alin. (1) CPC, menționând că apelul este nemotivat și apelantul nu a anexat dovada de plată a taxei de stat.

Considerând ilegală încheierea instanței de apel, la 21 octombrie 2014, SA „Orlact” a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2014 și scutirea de plata taxei de stat pentru soluționarea cererii de apel depusă de către recurent.

În argumentarea recursului recurentul a invocat netemeinicia încheierii recurate, considerând-o ilegală, din considerentele că se află într-o situație financiară precară, fiind în imposibilitatea de a achita taxa de stat.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Potrivit materialelor cauzei, SRL “Orlact Grup” și SA “Orlact” au declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Orhei din 18.04.2014, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu respingerea acțiunii. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2014, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de apelanții SRL „Orlact Grup” și SA „Orlact”, comunicându-li-se despre necesitatea depunerii apelului motivat și bonului de achitare a taxei de stat în mărime de 375001ei, acordându-li-se pentru aceasta un termen de până la 29.10.2014.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Colegiul constată că cererea de apel depusă nu conținea motivele de fapt și de drept pe care aceasta se întemeiază. După primirea hotărârii integrale la la 10.06.2014 (f.d. 232, 233 vol. II), apelanții nu au depus cerere suplimentară de apel care ar conține motivele de fapt și de drept invocate în susținerea netemeinicii și/sau ilegalității hotărârii atacate.

Mai mult, Colegiul constată că apelanții nu au solicitat scutirea de la plata taxei de stat, nu au motivat în careva mod o astfel de cerință, nu au indicat vre-un temei pentru care instanța urma să îi scutească de la plata acesteia.

Colegiul conchide că, la cererea de apel, contrar prevederilor art. 3 al.(1) lit.k) a Legii taxei de stat, art. 83-84, art. 87 al. (1) lit. a), art. 365 al. (4) CPC, apelantul nu a anexat dovada de plată a taxei de stat.

Potrivit art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Astfel, legea sus enunțată, admite cazuri în care instanța judecătorească, în funcție de condițiile unui participant la proces, este în drept să scutească de plata taxei de stat participantul care se încadrează în cazurile enumerate de art. 85 CPC.

În speță, apelanții au depus cererea de apel fără a indica motivele de fapt și de drept pe care aceasta se întemeiază nu a achitat taxa de stat, și nici nu a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

La caz, Colegiul constată că instanța de apel corect a conchis că apelanții, înaintînd cererea de apel împotriva hotărîrii instanței de fond, nu au motivat apelul nu au solicitat scutirea de la plata taxei de stat și nu au anexat careva înscrisuri probatoare în acest sens.

Verificînd legalitatea încheierii recurate prin prisma normelor legale, Colegiul conchide că apelanții la depunerea apelului împotriva hotărîrii Judecătoriei Orhei din 18.04.2014 nu au achitat taxa de stat, iar cererea nu este motivată.

Astfel, faptul că instanța de apel nu a dat curs cererii de apel și a stabilit apelanților termen pentru lichidarea neajunsurilor, nu poate fi apreciată ca încălcare a prevederilor legale, cu atît mai mult că această soluție conține la bază motive întemeiate.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect nu a dat curs cererii de apel, or, apelanții nu s-a conformat dispozițiilor legale ce reglementează procedura de contestare cu apel.

Mai reține Colegiul că, cererea de scutire de la platat taxei de stat a fost depusă ulterior examinării cererii de apel, odată cu cererea de recurs.

Astfel, în cauza *SRL Tudor-Comerț vs. Moldova*, Curtea a reiterat că articolul 6 §1 nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărîri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci cînd dreptul intern prevede un drept la apel, atunci procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție. Curtea a constatat că, în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărîrilor instanțelor de fond, instanța de apel este în drept să limiteze dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde legislației în vigoare.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

De altfel, instanța europeană a relatat în practica sa constantă că, dreptul la o instanță nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteză că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (*Tolstoy –Miloslavsky vs. Regatul Unit*), dar această restricție se impune a fi una justificată, generată de situația celui ce recurge la calea de atac, dar și conformă normelor care guvernează accesul la justiție.

În acest context, argumentele invocate de Guțu Teodor nu se încadrează în temeiurile de casare a încheierii recurate.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de SA „Orlact”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2014, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a a BC „MoldovaAgroindbank” SA împotriva SRL „Orlact Grup” și SA „Orlact” cu privire la exercitarea dreptului la ipotecă.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iuliana Oprea

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Maria Ghervas